

College van Burgemeester en wethouders gemeente Tynaarlo

Vergadering d.d.	29 mei 2018	Zaaknummer:	476979
Agendapunt:			
Portefeuillehouder	: J.H. Lammers	☒ Openbaar	☐ Besloten
Team	: Team Mens en Maatschappij		
Adviseur	: G. Koopman	Toestelnummer [Nr.]	868

Collegevoorstel besproken in PHO van:	O. Gopal	D.d.	14 mei 2018
---------------------------------------	----------	------	-------------

Paraaf	Burge-meester	Wethouder Kraaijenbrink	Wethouder Gopal	Wethouder Vemer	Wethouder Lammers	Wethouder de Graaf	Secretaris	Manager akkoord (kwaliteitscheck)
Conform								A.A. van der Geest
Bespreken								Paraaf:

Onderwerp

Jaarstukken 2017 en concept begroting 2019 Werkplein Drentsche Aa (WPDA)

Samenvatting

Werkplein Drentsche Aa (WPDA) heeft de jaarrekening 2017 en de concept begroting 2019 aangeleverd. Uit de jaarrekening 2017 blijkt dat het aantal inwoners uit Tynaarlo die in de bijstand zitten in 2017, ligt op 541. Dat is in vergelijking met 2016 een stijging van 49 inwoners. Deze groei heeft vooral te maken met de afsluiting van de Wajong en de WSW en meer statushouders. Zak- en kleeduitkeringen nemen af, het is mogelijk dat deze ex-cliënten van de GGZ-instellingen in onze gemeente blijven wonen en een beroep doen op een bijstandsuitkering. Meer uitkeringen betekent ook een hoger beroep op de bijzondere bijstand, de collectieve ziektekostenverzekering en de meedoeregelingen voor kinderen. De concept begroting 2019 is gaat uit van stabilisatie van het aantal uitkeringsgerechtigden, hoewel er wel een ambitie is om onder de 3000 uitkeringen te komen. Diverse ontwikkelingen die in 2018 plaats gaan vinden zijn van invloed op de begroting van 2019, zowel beleidsmatig als financieel: de herijking van de kadernota Participatiewet, een nieuwe prestatieovereenkomst en de taken en werkzaamheden van cluster Noord van Alescon die opgaan in Werkplein Drentsche Aa. De WPDS presenteert daarom een afgeslankte begroting voor 2019 van en voor het huidige Werkplein Drentsche Aa. Afhankelijk van de voortgang en de impact van bovengenoemde ontwikkelingen wordt rekening gehouden met een begrotingswijziging voor 2019.

Voorstel

1. De raad te informeren over de jaarstukken van 2017
2. De raad te informeren over de beleidsbegroting 2019
3. De raad te informeren over de aandachtspunten en de raad voor te stellen een zienswijze in de dienen.

Besluit:

--

TOELICHTING B&W-ADVIES

1. Onderwerp

Jaarstukken 2017 en concept begroting 2019 Werkplein Drentsche Aa (WPDA)

2. Voorstel

1. De raad te informeren over de jaarstukken van 2017
2. De raad te informeren over de beleidsbegroting 2019
3. De raad te informeren over de aandachtspunten en de raad voor te stellen een zienswijze in te dienen.

3. Inleiding en perspectief

Jaarstukken 2017

Het DB van de WPDA heeft op 5 april 2018 april de concept jaarstukken 2016 en de concept begroting vastgesteld. De gemeenteraad heeft de gelegenheid kennis te nemen van de jaarstukken 2017 en een zienswijze te geven over de conceptbegroting 2019 voordat het Algemeen Bestuur van Werkplein Drentsche Aa een besluit neemt.

Op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen wordt de ontwerp begroting voor het volgende jaar (2019) voorgelegd aan de gemeenteraad waarbij zij, binnen 8 weken, een zienswijze naar voren kunnen brengen. De zienswijze wordt met de concept begroting voorgelegd aan het algemeen bestuur, die de begroting vaststelt.

Beleid/kwaliteit/inhoud

De jaarstukken laten zien dat de uitvoering heeft plaatsgevonden binnen de gestelde beleidskaders. In het jaar 2017 is de Participatiewet een gegeven en wordt er binnen de arbeidsmarktregio volop (samen)gewerkt aan het realiseren van de afspraakbanen. Het doelgroepenregister wordt meer gevuld waardoor er ook meer zicht komt op de "nieuwe" doelgroep die nu vanuit WPDA op weg naar werk geholpen wordt.

Sinds 1 januari 2015 is het Participatiebudget geïntroduceerd en ontvangen de gemeenten één budget voor Wsw en participatie (re-integratie). In de kadernota Participatiewet is besloten dat de Participatiewet inclusief de Wsw moet worden uitgevoerd binnen de rijksmiddelen.

Aantal uitkeringen

De Drentsche Aa gemeenten hebben, vergeleken met alle andere gemeenten in de arbeidsmarktregio, het hoogste percentage uitstroom naar werk. In 2017 daalde de werkloosheid sterker dan in de voorgaande jaren. Eind 2016 was 5,4% van de beroepsbevolking werkloos, eind 2017 was dit 4,9%, er zijn meer mensen aan het werk. Landelijk is het aantal personen met een bijstandsuitkering in 2017 gedaald (<https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2018/09/voor-het-eerst-in-jaren-minder-bijstandsontvangers>).

Bij de Drentsche Aa gemeenten is sprake van een lichte stijging. Een stijging van nog geen 1% ten opzichte van de begroting 2017. Voor Assen is er sprake van een kleine daling, voor Aa en Hunze en Tynaarlo is sprake van een stijging.

Voor Tynaarlo is het gemiddelde aantal uitkeringen (BUIG-uitkeringen) uitgekomen op 541, dat is 31 meer dan begroot. In het onderstaand staatje wordt duidelijk dat de reële stand van zaken is dat in vergelijking met 2016 er sprake is van een stijging van 49.

Situatie Tynaarlo uitkeringen

2017		2016	
Bijstand	395	Bijstand	348
IOAW/IOAZ/BBz starters	54	IOAW/IOAZ/BBz starters	49
Zak- en kleedgeld	93	Zak- en kleedgeld	95
Totaal:	541	Totaal:	492

De WPDA heeft geen duidelijke verklaring voor de stijging, behalve dat deze al in 2016 is begonnen. Door de invoering van de Participatiewet is er één regeling gekomen voor iedereen die voorheen een beroep deed op de bijstand, Wsw en Wajong. Door de afsluiting van nieuwe instroom in de Wajong en de Wsw is de klassieke doelgroep uitgebreid met een nieuwe doelgroep. Deze uitbreiding is zichtbaar in de totale samenstelling van het cliëntenbestand van de WPDA. Een andere ontwikkeling die van invloed is, is de extra instroom van statushouders. Dit geldt ook voor Tynaarlo.

Een andere ontwikkeling die we zien, is dat de aantallen uitkeringen zak- en kleedgeld vanaf 2016 dalende is als gevolg van de bezuinigingen in de GGZ. Het is mogelijk dat voormalige bewoners van deze instellingen in onze gemeente zijn gaan wonen.

Bijzonder bijstand, Meedoenregeling en Collectieve Zorgverzekering

Als gevolg van de verhoging aantal uitkeringen is er sprake van meer gebruik van de bijzondere bijstand.

In het afgelopen jaar is er ook sprake van een toename van het aantal meedoenregelingen voor kinderen. Dit als gevolg van de toename van het aantal uitkeringen, waaronder ook veel (statushouders-) gezinnen.

Vanaf 2015 is er een uitbreiding gekomen van de collectieve zorgverzekering. Vanwege de afschaffing van de CER en de WTCG is er een uitbreiding van het pakket gekomen voor chronische zieken. Ook in 2017 is het aantal deelnemers weer fors toegenomen. Het verhoogde gebruik leidt tot hogere uitgaven door de gemeente.

Experimenten Participatiewet.

Nieuw is dat de participatiewet op enkele onderdelen is aangepast waardoor het mogelijk wordt in beperkte mate te experimenteren met varianten. De ontwikkelingen in die gemeenten waar experimenten plaatsvinden (o.a. Groningen, Tilburg en Utrecht) worden in de zijlijn gevolgd.

Concept begroting 2019

Deze (beleids)begroting kent geen nieuw vastgesteld beleid, maar is een voortzetting van het met de kadernota "Participeren is de norm, werk het doel" vastgestelde beleid.

De WPDA geeft aan dat de diverse ontwikkelingen die in 2018 plaats gaan vinden van invloed zullen zijn op de begroting van 2019, zowel beleidsmatig als financieel. De gevolgen van nieuwe collegeprogramma's, de herijking van de kadernota Participatiewet en een nieuwe prestatieovereenkomst tussen de gemeenten en Werkplein Drentsche Aa zijn nog niet verwerkt in deze begroting. De taken en werkzaamheden van cluster Noord van Alescon zullen opgaan in Werkplein Drentsche Aa. Deze invlechting is per 1 januari 2019 gerealiseerd, waarbij de continuïteit van de werkzaamheden de eerste prioriteit heeft. Mede op grond van nog te herziene beleidskaders zal vanaf 2019 de doorontwikkeling plaatsvinden.

De WPDS presenteert een afgeslankte begroting voor 2019 van en voor het huidige Werkplein Drentsche Aa. Afhankelijk van de voortgang en de impact van bovengenoemde ontwikkelingen wordt rekening gehouden met een begrotingswijziging voor 2019.

Klantontwikkeling

Het Centraal Planbureau (CPB) verwacht dat de werkloosheid in 2019 naar het laagste niveau daalt sinds 2001, van 4,9 procent in 2017 naar 3,5 procent in 2019. Voor werkgevers wordt het hierdoor lastiger om personeel te vinden. Dit biedt meer kansen voor mensen met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt. Toch gaat de WPDA in deze begroting niet uit van een dalend cliëntenbestand. Dit verklaart zij als volgt: in de afgelopen jaren is de groei van het cliëntenbestand beperkt door hogere uitstroom dan vergelijkbare werkpleinen. De afgelopen vijf

jaren is het cliëntenaantal slechts met 8% gegroeid, terwijl er landelijk sprake was van gemiddeld 22% groei. Dit betekent dat de cliënten met een minder grote afstand tot de arbeidsmarkt de afgelopen jaren al hebben geplaatst, waardoor in tegenstelling tot andere werkpleinen, er sprake is van vooral cliënten hebben met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Ook de verhoging van de pensioengerechtigde leeftijd zorgt er voor dat inwoners langer in de bijstand blijven.

De WPDA geeft wel aan dat zij de ambitie heeft om in 2019 minder dan 3.000 uitkeringen te gaan verstrekken.

Uit de verkenning van het CPB 2018-2021 blijkt dat de koopkracht van uitkeringsgerechtigden afneemt, waardoor problematische schulden toenemen en het beroep op Meedoen voorvoorzieningen daarmee toeneemt.

Loonkostensubsidie

Om inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt te plaatsen op de arbeidsmarkt wordt het instrument Loonkostensubsidie ingezet. Op basis van de afspraken tussen de WPDA en de werkgever wordt er tijdelijk Loonkostensubsidie verstrekt. Voor inwoners die in aanmerking komen voor een afspraakbaan is dit structureel. Om de uitstroom uit de bijstand te handhaven zal ten gevolge de veranderende samenstelling van het klantenbestand de kosten voor Loonkostensubsidie toenemen.

Naar alle waarschijnlijkheid zal dit jaar het instrument loonkostensubsidie vervangen worden door loondispensatie. De verwachting is dat na de zomer van 2018 hiervoor een wetsvoorstel zal worden ingediend

Beschut werk

Er is een verplichting gekomen ten aanzien van het aantal maximaal te realiseren beschut werk plekken bij elke gemeente. Voor Tynaarlo komt dit neer op 9 plekken in 2019.

4. Argumenten

1.1. De jaarrekening 2017 WPDA, welke is voorzien van een goedkeurende accountantsverklaring, sluit op € 0 omdat de lasten worden verrekend met de deelnemende gemeenten.

1.2. De WPDA voldoet aan de afspraken zoals die in de prestatieovereenkomst 2016-2018 staan geformuleerd.

De prestatieovereenkomst geeft de gemeenten de gelegenheid aan de voorkant meer te sturen en bij afwijkingen het gesprek aan te gaan en zo nodig bij te sturen gaande het jaar. In de bestuursrapportages wordt steeds weergegeven wat de stand van zaken is met betrekking tot de afgesproken doelen. Zo wordt er tussentijds een vinger aan de pols gehouden en kunnen WPDA en de gemeenten het goede gesprek aangaan.

2.1. De concept begroting is gebaseerd op de kaderbrief 2019 en zet in op continuering van het beleid en past binnen de financiële- en beleidsmatige kaders van de gemeente Tynaarlo

3.1. De concept begroting 2019 geeft inhoudelijk en financieel onvoldoende grond om een zienswijze in te dienen.

5. Kanttekeningen

1.3. In 2017 is de prestatieovereenkomst geëvalueerd. Hieruit komt naar voren dat er onvoldoende gestuurd kan worden op het maatschappelijk effect (outcome). Om hier goed op te kunnen sturen, is het nodig dat de kadernota "Meedoen is de norm, werk het doel" uit 2014 wordt herijkt: vanwege de veranderde groepen inwoners die in de bijstand zitten is de deze kadernota niet meer actueel.

In het kader van burgerparticipatie wordt middels co-creatie inwoners en ondernemers betrokken bij deze herijking.

6. Advies

Financiën	Ja ☒ Nee ☐
Jaarrekening 2017 Voor de WPDA geldt dat de lasten verrekend worden met de deelnemende gemeenten, daarom heeft het over 2017 een resultaat van € 0,- behaald. Voor Tynaarlo was voor 2017 een bijdrage begroot aan de WPDA van € 1.798.000. Uiteindelijk is de bijdrage hoger uitgekomen, op € 2.038.000. Per saldo een hogere bijdrage van € 240.000. Belangrijkste afwijkingen zijn: <ul style="list-style-type: none">Hogere bedrijfsvoering kosten (Lasten + € 200.000) Binnen de GR WPDA is besloten om tot een nieuwe verdeelsleutel te komen, waardoor Tynaarlo een groter aandeel krijgt van de kosten. In 2017 is nog gewerkt met 50% oude verdeelsystematiek en 50% nieuwe verdeelsystematiek. Dit leidt ook in de toekomst tot hogere lasten voor Tynaarlo. Bij het oprichten van de nieuwe uitvoeringsorganisatie is in begroting 2017 geen rekening gehouden met een aantal posten (kosten vind- en verbindplaatsen, BTW op dienstverlening ICT). Daarnaast was in de begroting rekening gehouden met een taakstelling van €400.000, vanwege de samenvoeging met Alescon. Nu de vorming van de nieuwe organisatie zich in 2017 op minimale wijze heeft plaatsgevonden, heeft de beoogde besparing zich niet of in mindere mate voorgedaan. De taakstelling is door WPDA niet meer opgenomen in de begroting 2018 <ul style="list-style-type: none">Hogere kosten voor Bijzondere Bijstand & minimabeleid (Lasten + € 200.000) De uitgaven voor Bijzondere Bijstand en Meedoen vallen hoger uit door de uitgaven voor Bewindvoering en collectieve zorgverzekering. <ul style="list-style-type: none">Hogere Rijksbijdrage uitkeringen Participatiewet (Baten + € 1.216.000) Het definitieve budget valt hoger uit dan begroot, door een hoger macrobudget dan ten tijde van de begroting was geprognosticeerd. Hier tegenover staat dat ook de lasten hoger uitvallen dan begroot. Deze stijging wordt voornamelijk veroorzaakt een toename van de uitkeringslasten (door een hoger volume en een hogere uitkeringsprijs dan begroot), maar ook door een toename in de verstrekte loonkostensubsidies. Per saldo is er een voordeel van € 94.000 behaald op de bijdrage voor uitkeringen.	
Begroting 2019 In 2019 stijgt de gevraagde bijdrage vanuit de gemeente, met € 791.000 ten opzichte van de begroting 2018 naar € 2.630.000. De stijging vind veelal plaats op lastig te beïnvloeden onderdelen: <ul style="list-style-type: none">Stijging van verwachte uitkeringslasten (Lasten + € 755.000)Stijging van verwachte loonkostensubsidies (Lasten +€ 192.000)Stijging lasten bijzondere bijstand (Lasten + € 100.000) Daarnaast stijgen de organisatiekosten door loon- en prijsstijging en lagere baten vanuit de ESF waardoor de externe financiering terugloopt. De effecten worden verwerkt bij de perspectievennota 2018.	

Juridische Zaken	Ja ☐ Nee ☒
HRM	Ja ☐ Nee ☒
Communicatie	Ja ☐ Nee ☒

Derden	Ja ☐	Nee ☒

7. Uitvoering

De WPDA wordt middels een brief op de hoogte gebracht van het besluit van de raad.

8. Besloten behandelen

n.v.t.

9. Bijlage(n)

1. Jaarstukken 2017 en aanbiedingsbrief.
2. Conceptbegroting 2019 en aanbiedingsbrief.
3. Conceptbrief aan de WPDA.

Handtekening adviseur

.....

G. Koopman